

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De Postryder verschijnt s' dingsdags, s' dondersdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlyk, 20 centiem.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiem.

De reklamen, per drukregel 25 centiem.

TONGEREN, DEN 26 SEPTEMBER.

Nieuwe kadastrale begrooting.

De nota welke de *Moniteur*, in zyn niet officiël gedeelte, komt af te kondigen om de belanghebbenden gerust te stellen wegens de zoo overdreven kadastrale begrootingen en de verhooging der lasten die er natuerlyk moet uit voortvloeien, heeft niemand gerust gesteld. Overal, geheel het land door, is men hevig ongesteld over de aanzienlyke verhooging die het Staatsbestuur wil doen ondergaen aan het belastbaer inkomen van al de onroerende goederen. Deze verhooging is van 25,50,80 p. c. en zelfs niet van uitgezonderd, zoo volkslievend tonen zich onze Ministers.

Deze algemeene reclamatiën hebben het gouvernement in verlegenheid gebracht; het heeft derhalve geloofd de contribuabelen te moeten gerust stellen met hun aen te kondigen, door den *Moniteur*, dat het aendeel der grondbelasting hetzelfde moetende bly ven, het *mare le franc*, of evenredigheid van ieders aendeel, zal verminderd worden indien het nieuw belastbaer inkomen verhoogd is.

Voor ons, indien de uitvinder van dezen maatregel niet diezelfde Staatsman ware die het accynsrecht op het bier heeft verdubbeld na plegtiglyk verklaerd te hebben dat alle belasting op het verbruik eene vermindering is van den werkloos; indien hy niet een dier mannen ware die, na, toen hy in de minderheid was, verklaerd te hebben dat het budget van oorlog moest gebracht worden op een maximum van 25 miljoen, de fameuze fortificatiën van Antwerpen uitgevoerd hebben en het budget van oorlog verhoogd hebben tot meer dan 55 miljoenen, wy zouden kunnen in de vrees niet deelen der personen die denken dat het gouvernement, by middel der kadastrale begrootingen, argumenten voorbereid om aen het land nieuwe hulpbronnen te vragen ten einde het embastijement van onze byzonderste koophandelstad te kunnen voltooien.

Cyfers.

Het verstandigste woord dat in het kongres van Berne gesproken is geworden, is, naer ons inzien, dat van M. Fourcoul.

Wy twyfel en grenszins of iedere Belg, tenzy een liberator, zal het bystemmen.

De spreker keurt de bestendige legers af; pryst de doenwyze van Zwitserland, en zegt: *Had België geen juerlykschen last van 40 millioenen uit te geven aen een leger dat volstrekt onnodig is, dan zou dat land sedert 40 jaren een sommetje gespaerd hebben van zoo omtrent TWEE DUIZEND MILLIOENEN en het zou in geene schuld gevallen zyn van zes honderd millioenen.*

Dat zyn cyfers die klappen, maer ongelukkiglyk niet verstaen worden door ons liberatorsch ministerie.

Veeziekte. — Opschorsing der veemarkten.

De *Moniteur* behelst een koninglyk besluit door hetwelk de veemarkten, voor zoo veel zy tot doel hebben de tentoonstelling en het verkoop van het hoornvee, verboden worden. Het verkoop en de tentoonstelling der dieren op de markten zal slechts toegelaten worden voor het verbruik der slagterijen. Het vee dat ter markt geleid wordt zal alzoo slechts door de slagters en niet door de landbouwers kunnen gekocht worden. Daerenboven zal geen dier ter markt kunnen gebracht worden, tenzy de geleider voorzien zy van een certifficaet afgegeven door het gemeente-bestuur en bestaigende dat de veeziekte niet heerscht in de gemeente of er sedert ten minste twintig dagen opgehouden heeft te heerschen.

Nut der vogelen.

De *Mémorial d'Aix* behelst eene statistiek welke aentoont hoe groot de schade is die door de roovers van vogelnesten aen den landbouw wordt toegebracht. Voortyds, zegt het blad, toen men dien onbermhartigen oorlog tegen de merlaren, nachtegalen, grosmisschen, meezen, vi-

ken, koningskens, pypelingen, lysters, enz. nog niet voerde, telde men in iedere lente 10.000 vogelnesten op een vierkant oer lands. Elke nest behelst middelmatiglyk vier jongen. Elk jong kreeg van vader en moeder per dag 15 rupsen (dus 60) en vader en moeder aten er 60 andere voor hun deel, zoodat de nest dagelyks 120 rupsen verslond. Als men 120 rupsen door 10.000 nesten vermenigvuldigt, komt men tot een totaal van 1.200.000 rupsen; die dagelyks worden omgebracht, dit is 36 millioen voor eene enkele maand. Maer heeft men dan niet eens gedacht dat, indien men geen verbied meer heeft voor al Gods vogelen, welke de rupsen verslinden, de rupsen op hunne beurt het blad, de bloem en de vruchten zullen verslinden van onze boomen, van onze moesgewassen, van alles wat groet? Zullen de buitenlieden niet eindigen met eens de oogen te ontluiken?

Drievondige moord.

Men leest in den *Europa*:

« Dezer dagen heeft men te Pilis, in Hongarië, de echtgenooten Thomas en een meisje, zekere Anna N., welke by hen inwoonde, dood in hun bed gevonden; zy waren den hals afgesneden en hun dochterke, een 4jarig kind, welk door de moordenaren was gespaerd, stond weenende by het bed zyners ouders. Al die meubelen der vertrekken waren op gebroken en de moordenaren hadden linnen, kleeren en andere voorwerpen medegenomen.

« By de lykschauwing deed de geneesheer de estafel verplaatzen. By het zien van dit meubelstuk, riep het kind, dat door de baanstroopers weeze was gemaakt: *a Raekt het brood niet aen; de hoosaerdige Basci Gyury heeft het in zyne belbeide handen gehad.* »

« Men onderzoekt het brood en men zag dat hetzelfde met bloed besmeurd was. Het jonge meisje werd abstoen ongevraagd en men vernam van haer, dat een neef der vermoorden, zekere Basci Gyury, die armoedig leefde en eene maendelyksche onderstand van zyne bloedverwanten bekam, den avond der misdaed in het huis gekomen was, dat hy er geslapen had, omdat er een onweer was ontstaan en dat zyn logement aen het uiterste einde der stad was. Het kind had Basci de schuiven zien doorzoeken en had zyne ouders geroepen; doch Basci had het bevolen te zwygen onder bedreiging van het te zullen slaen; daerna had hy met zyne belbeide handen brood gesneden en verscheidene glazen wy geleid.

« Men verraste den moordenaar in zyn bed, terwyl hy rustig zyne roes uitsliep en men bemerkte bloedvlekken op zyne handen en op zyne kleeren. Overigens vond men 620 guldens in zynen stroozak. In tegenwoordigheid dier zware beschuldigingen bekende Basci zyne misdaed en verklaerde, dat hy zich dronken gemaakt had, voor dat hy de woning zyners bloedverwanten verliet. Zyn dronken toestand had hem belet aen het kleine meisje te denken, hetwelk het behoud van zyn leven aen die omstandigheid te danken had. »

Schrikkelijke brandramp.

Een verschrikkellyk brand heeft het dorp Larehamps, aen den voet van Puy-de-Dôme in de gemeente Saint-Genès Champanelle gelogen, gansch in asch gelegd:

« Het vuur heeft zich verkerd omtrent 11 smorgens. Op minder dan eene oer, stond het gansch dorp in vlammen. Het water ontbrak, en niets kon dus de woede der vlammen tegenhouden. Om 2 ure, bleef er van het gansch dorp niets meer overig dan de kerk en acht huizen. Acht-en-veertig families bevonden zich zonder schuilplaats, en hebben niets kunnen reddden dan heigene zy op zich droegen.

« In het eerste huis waar de brand begonnen was, had eene ongelukkige vrouw nauwelyks den tyd om door een klein kind van twee maanden oud aen te geven, toen zy verstikt in de vlammen neêrtoemde.

« In eene andere woning waar zich vyf personen vereenigd bevonden, hebben twee kunnen ontsnappen alvorens het dak instortte. De dry andere zyn dood gevonden in den kelder, waar zy eene schuilplaats hadden gezocht.

« Van de twee overblyvende is een derzelven ernstig gekwetst en men heeft weinig hoop hem te reddden. De kwetsuren van den anderen zyn niels beduidend.

« De toestand van een anderen gekwetste, M. Vincent, beoemt de ernstigste oorust in.

« De mejer van Saint-Genès-Champanelle en al de bewoonders van de naburige gebuchten, hebben zich by het eerste teken van den brand op de plaats der ramp begeven.

« De geleden verliezen worden berekend op ongeveer 200,000 fr. »

Tombola.

Ziehier de lyst der winnende nummers die tot beden niet gereclameerd zyn:

10 — 58 — 60 — 61 — 68 — 75 — 219 — 472 — 504 — 521 — 529 — 548 — 576 — 590 — 624 — 651 — 654 — 664 — 671 — 700 — 759 — 805 — 856 — 847 — 856 — 864 — 862 — 877 — 911 — 916 — 975 — 1026 — 1119 — 1159 — 1185 — 1197 — 1254.

M. de kapitein A. Hardy van Tongeren, is eere-majoor benoemd.

— Zyn ridders van het Leopolds-orde benoemd:

M. de graef Ludolphe de Renesse-Bredbach, luitenant-kolonel by het 4^e legioen der burgerwacht te Brussel.

M. H. Peeters, gemeente-onderwyzer te Borgloon.

— Men schryft uit Brussel, 22 september:

Men zal zich niet meer beklagen, zegt de *Gazette Belge*, dat de soldaten niet verhard zyn tegen de gevaren. Ten minste kan men aen het militaire bestuur dat recht laten wedervaren dat het geene geleendheid laet voorbyggaen, om hun met allerhande gevaren gemeen te maken.

Zie er hier een nieuw voorbeeld van: Men valtout in dat oogenblik de constructiën van den cirque Renz. Er is daer een uitgestrekte planken vloer gelegd en de bouwers twyfelden aen deszelfs soliditeit, er zou tydens de voorstellingen een toeval kunnen gebeuren. Om zeker te zyn, vroegen de aenwezers aen het militaire bestuur om hun een zeker getal soldaten te leenen, met welke men eene profuering zou kunnen doen, ten einde te zien of er geene onheilen te vreezen waren.

Het verzoek werd natuerlyk met de grootste welwillendheid toegestaan, en er werden 500 soldaten naer den cirque Renz gezonden. Men deed hen loopen, op stap gaen en verschillige evolutiën uitvoeren. De plankenvoer heeft wederstaen; maer als hy had toegegeven? Hoe zou M. de minister van oorlog deze zonderlinge profuering onzer militaire macht in de Kamer hebben uitgelegd? Byaldien er een zeker getal manschappen gedood geweest ware, wat zou men alsdan aen de families der slachtoffers gezegd hebt en?

Het volk verdraegt met gelatenheid de smertelyke mischeyt, welke aen hetzelfde zyne kinderen in de kracht hunner jaren ontrokt. Men heeft het recht om hun voor de verdediging bloot te stellen, dan zullen zy met vreesle sterven; maer men heeft het recht niet om hun enkel uit kuroositeit of plezier te doodden.

— De postwagen-dienst tusschen Tongeren en Luik is gesupprimeerd.

— Wy zyn den herfst ingetreden en indien men de weerkundigen mag gelooven, zullen wy een droog najaer hebben, heigene meer kwaed dan goed aen de wintervruchten zou toebrengen. De landman verlangt naer wat regen om zyne velwerken tot een goed einde te kunnen brengen; de koolzaadplanten welke geplant worden of het reeds zyn, verkwynen van droogte. Eten voor het vee is er in overvloed, maer niettegenstaende dit, is de boter op de heiste merkten in verhooging van pryzen verkoelt.

— Men schryft uit Doornik, 22 september: Men leest in de *Vérité* het volgende ongehoorde feit: Over eenige wiken heeft een persoon uit de *rue Haigne*, aen eenen barakspeeler, twee zynere kinderen verkocht, het eene 8 en het ander 4 jaar oud, voor de somme van 325 fr., waer van 25 fr. in geld en 300 fr. in koopwaren. Op het oogenblik der aflevering van deze kleine ongelukken, welke hun lot voorzagen, schreeuwden deze, wendden en klampten zich vast aen de knien van hun ontfaerden vader, hem smeekende hen niet te verlaten en hem belovende zyn minste verlangen te vervullen, als ze maer te Doornik mochten blyven wonen. De wreede kerel bleef ongevoelig en de kinderen zyn moeten vertrekken. De geburen hadden moeite om hunne verontwaardiging in te toomen.

Die onmenschelyke vader heeft van toen af zynen tyd in slemperven doorgebracht. Er bleef hem nog een klein meisje over. Wy vernemen dat hy het aen de barakspeeler op dezelfde foore staende te koop bieldt en dat men het nog niet goed eens is over den prys van 528 fr.

Wy weten niet, gaat de *Vérité* voort, of onze wetten dezen handel in blanken voorzien en toelaten, maer hyaldien het parket er in gelukte den plichtige op den eenen of anderen mislag te betrappen, zouden wy het er over geluk wenschen, in name der zedeleer en der natuerlyken. Men is, by de gedachte van den schandelyken handel, verontwaardigd; men moet dien schameetelozen kerel eveneens als een weten dat buiten de menschheid is gesloten.

— Te Londen heeft een pryskamp voor

zwimmers in de Teems plaats gehad. Een genaemde Wood is overwinnaer geweest en heeft gedurende 3 uren 20 minuten gezwommen eenen weg alleggende van 2 1/2 uren.

— Men schryft uit Luik, 14 september:

De wynogst is in onze omstreken begonnen, de druiven-ranken zyn meer dan voldoende. Ook heeft men sedert lang dergelyken overvloed niet gezien. Dit jaer zal men kunnen tellen op een der beste, zoo wel voor de hoeveelheid als voor de hoeveelheid.

— De groote brand van Constantinopelen, over welke de dagbladen gesproken hebben, is schrikkellyk geweest. Meer dan vier duizend huizen, toebehoorende tot den schoonsten wyk van Stamboul, vooral door kooplieden en ambtenaren bewoond, zyn de prooi der vlammen geworden. De openbare en byzondere heilighheid, het voorbeeld van den sultan en zyne ministers volgende, heeft zich aanstonds aen het werk gesteld, om de ramp zoo veel mogelyk te leigene.

— VOORTEKENS VAN EEN VROEGTYDIGEN WINTER — Volgens de briefwisselingen in Zweden, zou de winter vroegtijdig deze landstreken bezoeken. Men schryft uit Studekswall, dat de beeren de maand september niet hebben afgewacht om aenval te nemen met hunne verworstenen.

« Vyf dezer woeste dieren zyn de stalling eener hoeve binnen gedrongen en hebben er een twintigtal schapen verslonden, en zulks op eenige stappen van eene groote yzersmeltery.

In eene andere lokaliteit hebben zy een groot koorneveld verwoest. De jagers hebben zich gereed gemaakt om tegen deze dieren op te rukken.

Dit vroegtijdig verschynen der beeren wordt in deze streken algemeen beschouwd, als de voortekens van een vroegen en strengen winter.

— WAENZINNIGHEID VAN EEN BEROMDEN BEELMEESTER. — Wy lezen in de *Ost-Deutsche Post*: « Een professor der Universiteit van Warschau (Polen), beroemd om zyne heilkundige operatiën, was by eenen koopman dezer stad geroepen om eene inwendige operatie te doen.

« Alles ging heel goed; doch op het oogenblik van de operatie te eindigen, werd de professor zoo rood als bloed. Woest en verschrikkellyk vestigde by zyne blikken op de woede, en eensklaps plofte hy het mes tot tegen den hecht in de ingewanden van den lyder. Een pyndyke kreet liet zich hooren, en de koopman had opgehouden te leven.

« De twee geneesheeren, welke den beroemden professor bystonden, bemerkten alsdan dat deze eensklaps was tot geworden. De waenzinnigheid nam zoodanig toe, en in m zulk een woest karakter aen, dat vyf mannen nauwelyks den professor konden in bedwang houden en hem in een rytuig plaatsen om hem naer zyne woning over te brengen. »

— HET SPIRITISME EN DE WAENZINNIGHEID. — Op het oogenblik dat de betreurenswaerdige avonturen der gebroeders Davenport, de aandacht van het publiek trekken op de dwaesheden en het bedrog van het spiritisme, is het niet ongepast, zegt het *Journal de Rouen*, te doen opmerken hoe gevaerlyk deze soort van charlatanisme is.

« Een doctoer deelde onlangs aen de Aka demie van geneeskunde van Parys eene statistiek mede, waeruit blykt dat de gevallen van zinneloosheid met 21,00 vermeerderd zyn, sedert zich bezig houdt met het spiritisme.

Wy zouden eene kleine stad kunnen noemen, waer men, onmiddellyk na het verlyf van een spirite, meer dan 53 vrouwen, door zinneloosheid getroffen, in een zultus heeft moeten overbrengen.

— DE NOODLOTTIGE BRUIDSKOFF. — Jozef Stanislas, draeijersgast te Parys, was sedert eenigen tyd verloofd aen Maria S... Gisteren was het de dag dat hy den bruidskoff moet aanbieden. Voor de ryken zyn die korven opgevuld met diamanten sieraden, kanten, zynen kleederen enz.; doch de draeijersgast kon zyne bruid niels anders aanbieden dan koekken en vruchten. In den bruidskoff lagen uitgezochte peren, abrikozen en druiven.

Nauwelyks had hy den bruidskoff zyne jorge echtegoote aangeboden, of deze trok eene schoone druif van eenen druiventros en stak ze spoedig in den mond.

Een second nadat zy dezelve geyen had, werd zy eene smartelyke pyn gewaar in de krel. Zy wierp zich op eene bank en lag te kruipen van de pyn.

Men verdroog zich rond haer, diende haer alle mogelyke zorgen toe welke men heilzaem achtte. Alles was, helaas! te vergeefs. Eene halve oer later had zy reeds den geest gegeven.

Door eene beweenlyke noodlottigheid hield de druif welke zy geeyen had eene wesp in, welke haer een doodelyken steek in de krel had toegebracht.